

ILMASTOkoti Karjalan kylillä - ilmastotekoja kotien arkeen

Ympäristöasiat ja yhteinen tekeminen lasten ja ihan tavallisten aikuisten kanssa yhdistyvät ILMASTOkoti Karjalan kylillä -hankkeessa. ILMASTOkoti-hankkeen tavoitteena on koulujen, kotien, järjestötoimijoiden ja yhteisöjen välisen yhteistyön lisääntyminen kestävä kehitys- ja ilmastoteemaisella toiminnalla Joensuun, Imatran ja Lappeenrannan seudulla sekä Venäjän Karjalassa.

Hanke on saanut alkunsa useasta toiveesta ja tarpeesta. Venäjän Karjalassa on toivottu aikaisemmissa yhteistyökuvioissa suomalaisilta kumppaneilta toimintaideoita lapsille kerhossa, koulussa ja kyläyhteisössä. Myös Suomessa koulujen työpajoihin toivotaan kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten järjestämiä toiminnallisia työpajoja. Aikaan sopivasti työpajat voi toteuttaa ilmastokestävästi: terveellinen ja ilmastoruoka kulkevat käsikädessä, ekologinen siivous onnistuu koululaiselta ja kotipuutarhan ilmastopuuhiin on mukava ryhtyä yhdessä perheen kanssa.

Hiilineutraalia ja ilmastokestävää kotia kohti

Koululaisille järjestetyissä toimintakerroissa on samalla kerätty tietoa mm. 4.-5. luokkalaisilta Itä-Suomen koulussa (Joensuu, Imatra, Lappeenranta). Tämän tiedon pohjalta kootaan materiaali ja koulutetaan maaseudun vapaaehtoisten koulutuksiin ja viemään ilmastokestäviä toimintatapoja koulujen kautta kotien arkeen. Koulutuksen jälkeen vapaaehtoistoimijat voivat soveltaa uusia oppeja ja taitoja oman asuinseutunsa kouluissa. Koulutus jakautuu ilmastokestäviin työpajamalleihin mm. puutarhan pienet hiilinielut, ekosiivous ja ilmastovälipala.

Puutarha-aiheisessa työpajakoulutuksessa otetaan haltuun pieniä, ilmastokestäviä puutarhateemoja. Esimerkiksi hiilinieluksi voi kasvattaa siemenestä puun tai hyötykasvien kasvatuksella ymmärtää mistä ruoka tulee. Koululaisille teemoja käsitellään taimikasvatuksen ja oman kodin puutarhatoimien kautta.

Ekologista ei ole olla siivoamatta lainkaan tai vähentää siivoamista. Se johtaa siihen, että lika vain pinttyy ja sisäilman laatu kärsii. Hankkeessa ohjataan kestävän arjen taitoja koululaisille. Ekosiivooja löytää ruokakaapista hyödyllisiä ja toimivia aineita, mm. ruokasoodan ja etikan ja viimeistään ympäristömerkityillä puhdistusaineilla, kestäville välineillä ja iloisella asenteella päästään siistiin lopputulokseen.

Koululaisten säännöllisen ateriarhythmin ja jaksamisen takaavat monipuoliset välipalat. Välipalan ilmastoystävällisyys huomioidaan mm. kasvispainotteisuudella ja suosimalla avomaalla kasvaneita juureksia, marjoja, kotimaisuutta, satokausiajattelua ja kohtuullisuutta. Tähteiden hyödyntäminen ja vaikkapa hävikkismoothie pienentävät välipalan ilmastokuormaa.

Tutustumis- ja koulutusretket

Hankkeeseen on suunniteltu myös pienryhmien neuvonnallisia tutustumiskäyntejä tai muuta yhteistyötä Etelä- ja Pohjois-Karjalasta Venäjän Karjalaan sekä päinvastoin. Näiden suunnittelua jatketaan, mikäli matkustaminen on mahdollista. Osallistujina olisi yhteistyötahojen edustajia Suomen ja Venäjän Karjalasta sekä hankkeen toimintaan osallistuvia vapaaehtoisia. Retkien tarkoituksena on luoda suoria yhteyksiä rajan yli ja vaihtaa tietotaitoa.

Kansainvälistä tuulahdusta tuovat mukana olevat Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiö sr, Itä-Suomen koulun vanhempainyhdistykset, Kontupohjan seurakunta, Kinnermäen kylä, Karjalan Kielen Kodi Vieljärveltä ja Leningradin Oblastin alueella toimivat oppilaitokset. Vapaaehtoisiksi Suomessa ovat tervetulleita marttayhdistykset, kyläyhteisöt, koulut ja vanhempainyhdistykset sekä yksittäiset henkilöt.

Kuten monet toimet, myös ILMASTOkoti-hanke on joutunut soveltamaan toimintaa COVID-19-pandemian myötä. Marttapiirit aloittavat vapaaehtoisten kouluttamisen Teamsilla maaliskuussa, koska koulutuksia ei voi livenä vielä järjestää. Tämä on pieni askel muuttaa arkea vähähiiliseksi ja kestävän kehityksen mukaiseksi.

Vastuullinen toteuttaja: Pohjois-Karjalan Martat ry, **Osatoteuttaja:** Etelä-Karjalan Martat ry

Lisätietoja: Etelä-Karjala: Riitta Sutinen puh. 050 448 3112 | etela-karjala@martat.fi,

Pohjois-Karjala: Maarit Sallinen-Uusoksa puh. 050 448 3335 | maarit.sallinen-uusoksa@martat.fi

Hankeaika: 1.1.2020-31.12.2021, hanke on saanut rahoituksen Joensuun seudun Leader ry:ltä, Etelä-Karjalan Kärki-LEADER ry:ltä ja Leader Länsi-Saimaa ry:ltä.